

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.

Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 31. — ŠTEV. 31.

NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 6, 1923. — TOREK, 6. FEBRUARJA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

FRANCOZI SE SE NISO ZADOVOLJILI

Potisnili so svoje čete do badenskih mest ter prevzeli važne železniške črte. — Pravijo, da je to kazen za nedobavo premoga. — Nemčija mora dovoliti mednarodni trgovski promet preko svojega ozemlja.

Poroča Arno Dosch-Fleuret.

Berlin, Nemčija, 4. februarja. — Oddelek francoske kavalarije, infanterije in artilerije je zapustil danes zjutraj predmostje Kehl, nasproti Strassburgu ter odšel preko petdeset kilometrov nevtralnega ozemlja, uveljavljenege od mirovne pogodbe, v Appenweiler in Offenburg na Badenskem, kjer so se francoske čete v svoji slavi nastanile.

S tem so dobili Francozi v svoji roki kontrolo nad Frankfurt-Basel železnico, preko katere so odhajale pošiljke premoga v Švico, južno Vrttembergu, Bavarsko in Italijo.

S to svojo potezo se je približala Francija robu Črnega lesa (Schwarzwald), glavnega vira nemške lesne trgovine. Obenem pa se je Francija tudi polastila kontrole Stuttgarta, ki leži na stran tega lesa.

To svoje gibanje upravičujejo Francozi z izjavo, da so bile prekinjene pošiljke premoga iz Českoslovanke v Francijo. Francija je protestirala proti prekinjenju teh pošiljav preko Nemčije dne 27. januarja in Nemčija je včeraj odgovorila, da je bilo to prekinjenje posledica splošne razorganizacije železniškega prometa, ki je bila posledica zasedenja Ruhr ozemlja. Nemci kot taki pa priznavajo, da so samovoljno ustavili pošiljke.

Francozi izjavljajo, da pomeni to kršenje člena 321 versajlske mirovne pogodbe. Ta člen določa, da mora Nemčija dovoliti mednarodni trgovski promet preko svojega ozemlja. Nemci pa izjavljajo, da ni njih krivda, če je bil mednarodni trgovski promet moten, temveč da je bilo motenje posledica zasedenja Rura.

Današnja francoska okupacija je prišla povsem nepričakovano in spričo dejstva, da je alžaska fronta ali meja trdno ugotovljena v primeri z mejami v zasedenem ozemlju, je napravilo to gibanje Francozov večji utis v diplomatiji in oficijelnih krogih kot pa zasedenje Rura, katerega so že vsi davno pričakovali.

Nemčija se boji nadaljnjih sličnih nasilnih korakov ter zaplen-

jenja nadaljnjih železniških hrt. Vladni krogi v Berlinu so mnenja, da lahko predstavljajo pošiljke koka preko Nemčije pretežno za nadaljne invazije nemškega ozemlja od strani Francozov, in da ne bo teh invazij nikdar konec.

Jutri bodo Francozi najbrž udarili iz Ruhr doline v Elberfeld. To mesto obkrožuje Wupper dolina, staro industrijsko pokrajino, ki v sedanjem času ne proizvaja nikakih surovin, a ima visoke razvite jeklarne, tkalne in barvne industrije.

POLOŽAJ V RUHR OKRAJU.

New York, 5. februarja. — Soglasno z najnovejšimi poročili postaja položaj v Ruhr okraju vedno resnejši. Francozi ministri predsednik je imel govor, v katerem je nanovo obrazložil, zakaj so Francozi sploh zasedli Ruhr dolino. Francoska politika nima nobenega drugega namena kot potlačiti prebivalstvo Francije, ki je gojilo pretirana in naravnost smešna upanja glede nemške vojne odškodnine.

BILL HAYWOOD IN MARTENS NA VAŽNIH MESTIH V RUSIJI

Moskva, Rusija, 5. februarja. W. D. Haywood in L. K. Martens, bivši sovjetski zastopnik v Združenih državah, sta dobila važno nepolitično boljševiško službo. Martens je načelnik patentnega departmента, katerega bo tako reorganiziral, da bo vsak iznajditelj deležen direktnih dobičkov od svoje iznajdbe.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potem naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Vselej so bile naše cene stroške

Jugoslavija:

Razpoložljiva na danje pošte in plačila "K. poštne šekovalni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je poštne hitro plačilo najugodnejše.

100 Din. . .	\$ 1.30	K 400
200 Din. . .	\$ 2.40	K 800
500 Din. . .	\$ 5.55	K 2,000
1000 Din. . .	\$ 11.00	K 4,000
2000 Din. . .	\$ 21.80	K 8,000
5000 Din. . .	\$ 54.00	K 20,000

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpoložljiva na danje pošte in plačila "Jadranska banka" v Trstu, Opotiji in Zadaru.

50 lir	\$ 2.95
100 lir	\$ 5.60
300 lir	\$ 15.90
500 lir	\$ 26.00
1000 lir	\$ 51.00

Na plačila, ki prinašajo dvojni izplačil brez ali po dvojni ali dvojnemu po možnosti do posredni posred.

Vrednost kromen, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in neprilicljivo; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne omeje. Računamo po ceni omeje dne, ko nam dajo posredni denar v roko.

Glede izplačil v ameriških dolarjih, plačilo posredni omeje v tem listu.

Denar nam je posredni najbolje po Domestic Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

23 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

(Advertisement)

FRANCOSKI INŽINIRJI V RUHR OKRAJU.

Francozi so zasedli Ruhr okraj, iz katerega je črpala Nemčija skoraj vse svoje bogastvo. Nemški delavci so ostali v roki, dočim so nemške inženirje nadomestili francoski. Na sliki vidite skupino francoskih inženirjev.

PRISILJEVANJE BODO ŠE BOLJ OMEJILI

Iz južne Evrope ne bo smelo prihajati toliko priseljencev kot jih je prihajalo doslej. — Japonci izključeni.

Washington, D. C., 5. febr. — Če bodo vsesilni načrti priseljenskega odbora, se bo smelo priseliti v Združene države komaj polovico toliko ljudi kot jih prihajajo doslej vsako leto. Dosedaj jih je dospelo vsako leto približno 358,000. To število nameravajo skrajšati na 168,000. Nova predloga temelji na ljudskem številu leta 1890. Sedanja temelji na ljudskem številu iz leta 1910.

Prihod bo dovoljen samo dvema odstotkoma z ozirom na število ljudi vsakega posameznega naroda, ki so se takrat nahajali v Ameriki.

Pri celi stvari bo pa precej omejitev. Tako bo naprimer zamogel dobiti sem vsakdo, ki je že dve leti v državi in ki ima prvi papir, svoje sorodnike ne glede na kvoto.

Najbolj bodo prizadete južnoevropske dežele. Med njimi tudi Jugoslavija.

Italijanska kvota, ki znaša sedaj 42,000, bo znižana na 5000.

Uveljavljene bodo tudi ostre določbe proti priseljivanju Japoncev.

KRIŽ JE, ČE STA DVA LJU. BIMCA.

V neki newyorški šoli poučuje godbo šestdesetletni profesor Gustav Osterberg. Rad ima godbo, še rajši pa mlada dekleta. Ko je šel včeraj s krasno 20-letno Minnie Bishop po cesti, je planil k njemu 58-letni pisar Fred Craig ter mu hotel lepote iztrgati. Ko sta si možakarja skočila v lase, je policist vse tri odvedel na policijsko stražnico. — Sram vas bodi — je kričal profesor pisarju. — Poročeni ste! — Pisar je odgovoril: — Saj ste vi tudi. Sram vas bodi! — Vi ste tudi. Sodnik je rekel dekletu, naj ona določi, koga ima rajši. Po kratkem premisleku si je izbrala profesorja. Pisar je ostal sam v sodišču in si ruval sive lase.

FAŠISTI SO PRISTRIGLI SOCIJALISTU BRADO.

Turin, Italija, 4. februarja. — Danes popolne je skupina fašistov napadla socialističnega poslanca Nodignolija. Odvedli so ga v neko hišo, kjer so mu odtrgli pol brade.

FRANCOZI RAZŠIRILI SVOJO OKUPACIJO

Francozi pravijo, da mora priti prvi korak k miru iz Berlina. — Odklonili bodo vsa posredovanja tujih držav.

Poroča Ferd. Tuohy.

Pariz, Francija, 4. februarja. V naslednjem hočem obrazložiti možne pogoje, pod katerimi bi bila francoska vlada pripravljena otvoriti nova pogajanja z Berlinom.

V prvi vrsti mora priti, — po mnenju francoskih oficijelnih krogov, — iniciativa iz Berlina. V drugi vrsti mora kanelekar Cuno ali njegov naslednik, preklicati odlok nemške vlade, s katero se razveljavlja versajlsko mirovno pogodbo, v kolikor se tiče Francije in Belgije.

V tretji vrsti je treba črtni medzavezniški kontrolni komisiji v Nemčiji stare pravice.

V zadnjem pogovoru se glasi, da mora Nemčija prenehati z vsem bojkotiranjem francoskih in belgijskih državljanov in podaničikov.

Ko se bo ministri predsednik Poincaré prepričal, da so bili ti pogoji izpolnjeni, je pripravljen ponuditi nemški republiki francoski moratorijski načrt, ki je bil v zadnjem času modificiran v namenu, da odstrani belgijske in italijanske pomisleke.

Soglasno s tem načrtom bi morala plačati Nemčija tri tisoč milijonov zlatih mark v teku naslednjih dveh let. Tekom te dobe bo Francija polagoma izpraznila Ruhr okraj, seveda pod pogojem, da bodo nemški industrijski magnati pripravljeni plačati. Civilna kontrola nad Ruhr okrajem pa naj bi obstala in v prvem slučaju, da bi Nemčija ne hotela plačati, bi prišle francoske čete zopet nazaj v Ruhr okraj.

To je obris načrta, katerega so izdelali Francozi v pričakovanju zahtev, katere namerava predložiti nemška vlada. Neki uplivni zavezniški uradnik je mnenja, da bo Nemčija prisiljena francoske pogoje v teku dveh tednov, da pa se bo pojavil isti položaj po preteku šestih mesecev, ko ne bo Nemčija mogla zadostiti svojim reparacijskim obveznostim.

V slučaju, da se ne bo hotel Berlin udati, namerava Francija uporabiti nadaljni pritisk, kajti položaj za Francijo je postal v zadnjih par tednih skrajno mučen, ker sploh ne more dobiti nobenega premoga.

NASTOP LITVINCEV PROTI ZAVEZNIKOM

Od Anglije zahtevajo, naj takoj odpokliče svoje brodogovje. — Nemci vstopajo v ustasko armado.

Memel, 5. februarja. — General Simonaitis, vodja litvinskih ustavev, je odločno zavrnil zavezniško zahtevo, naj v teku sedmih dni zapusti mesto.

General Simonaitis, sedanjí načelnik provizijske vlade, je naznanil podooben uglednemu amerišskemu bankirju, govoriti pa zna kot najbolj rafiniran angleški diplomat.

Rekel je, da so Litvinci upoštevali določbe versajlske mirovne pogodbe, ko so zasedli Memel.

On je pripravljen oditi iz Memela, kakorhitro bi zavezniki odpoklicali svoje brodogovje.

Njegov namen je, proglasiti Memel za prosti luko, ki bi bila dostopna Litvincem, Rusom in Poljakom.

Litvinski voditelji so poslali danes poslaniški konferenci dve notí, v katerih zahtevajo, naj se Memel takoj priklipi litvinski državi kot avtonomno ozemlje.

ZDRAVITVENO STANJE NIKOLAJA LENINA.

Berlin, Nemčija, 2. februarja. V Berlinu je došel neki ruski komisar, ki je bližnji sorodnik Nikolaja Lenina. Pred svojim odhodom iz Moskve je obiskal Lenina. Ko je stopil v njegovo sobo, je skušal Lenin vstati iz naslonjača, pa ni mogel.

Obiskat sem te prišel, — je rekel. — Upam, da boš bolj zdrav, ko se vrnem.

Lenin je nakremžil obraz v znamenje, da ne upa odzdraviti.

Dosedaj ga je že dvakrat zadelas kuga. Zdravniki so mnenja, da bi ne bilo nobene rešitve, če bi ga še tretjič.

KUNŠTNA ZAHTEVA PROHIBICIJSKIH FANATIKOV.

Washington, D. C., 5. febr. — Pred newyorškim pristanščem, malo več kot tri milje od obali, je veliko evropskih in kanadskih ladij, ki so polne alkoholnih pijač. To je neusahljiv vir, iz katerega preskrbujejo ameriški buteljarji žejne Amerikane. Ameriške oblasti ne morejo proti tem ladjam nič opraviti.

Voditelji metodistovske cerkve so včeraj sklenili naprositi predsednika Hardinga, naj bi s topovi razgalil to moko brodogovje.

Povdarjali so, da sta ameriška armada in mornarica namenjeni za obrambo temeljnih ameriških pravic in postav.

KONFERENCA S TURKI SE JE RAZBILA

Angleži izjavljajo, da so Francozi zakrivali izjalovljenje konference. — Turki so zavrnili mirovne pogoje zaveznikov. — Angleške sile na Bližnjem iztoku so v nevarnem položaju. — Vprašanje glede Mosula ni igralo poglobitve vloge.

Lausanne, Švica, 4. februarja. — Po dveh dnevih pesimizma in optimizma, ki sta se izmenjavala, je Ismid paša danes zvečer odklonil podpisane mirovne pogodbe, katero so predložili zavezniki.

Tozadevno objavo je obelodanila angleška delegacija ob osmih danes zvečer, potem ko so turški delegatje, neravno smehljaje, zapustili Beaurivage, kjer so čakali angleški, ameriški in italijanski zastopniki ter časnikarski poročevalci celi dve uri, da čujejo, kako je izšla cela stvar.

Pravosodne kapitulacije ter ekonomske klavzule so bile ovira, nad katero se je izpodtaknila turška delegacija. Vprašanje mosulskih petrolejskih polja ni bilo nikak vzrok poloma konference, kajti angleški in turški delegatje so se dogovorili, da bodo predložili to vprašanje po preteku enega leta svetu Lige narodov.

Kakorhitro je eksplodiral Ismid paša svojo zadnjo bombo, so predložili ameriški poslanik Child, M. Bombard za Francijo in signor Montague za Italijo, zadnjo formulo, tikajočo se pravosodnih kapitulacij. Vsi tozadevni naporji pa so bili brezuspešni. Turki niso hoteli sprejeti nikakih kompromisnih predlogov in lord Curzon, načelnik angleške delegacije, je odpotoval iz Lausanne malo pred deseto uro zvečer.

Markij Garroni, načelnik italijanske delegacije, in M. Bombard sta bila na železniški postaji, ko je lord Curzon odpotoval. Curzon je baje rekel:

— Neverjetno je, da so Turki zavrnili mirovni predlog.

M. Bombard je baje nato odgovoril:

— To je naravnost zločin.

Turki so zavrnili zavezniške predloge v glavnem raditega, ker nečijo dovoliti, da bi sedeli nevtralni juristi kot svetovalci poleg turških sodnikov v slučajih, ki bi se tikali inozemcev. Turki so mnenja, da bi imela taka postopanja za posledice nešteta diplomatska vmešavanja, ki bi kršila suverenost turške države.

London, Anglija, 4. februarja. — Novice o polomu lausanske konference so vzbudile velikansko trpkost proti Francozom, — kajti izvedelo se je, da je Pariz že pripravil osnutek separatne pogodbe s Turčijo.

Besedno poslanico ministrskega predsednika Poincaréja na zastopnike kemalistov v Carigradu smatrajo tukaj kot nekako pozval Ismid pašo, naj ne podpisuje lausanske mirovne pogodbe.

Dvomljivo je, če bi bila podpisana tudi v drugačnem slučaju, a London dolži francoskega ministrskega predsednika, da je on zakrivil to, kar se je dejansko sedaj zgodilo.

V pričo poloma konference se smatra poročevalce newyorškega Worlda upravičenim razkriti informacije, katere je dobil zaupno pretekli petek. Te informacije je dobil iz nekega angleškega oficijelnega vira ter vsebujejo naslednje:

— Ferid bej, kemalistični poslanec v Parizu, je prišel pretekli četrtek v Lausanne ter je pozval Ismid pašo, naj ne podpisuje mirovne pogodbe, ker je francoski ministri predsednik Poincaré mnenja, da bi bilo boljše, če bi sklenila Francija separatno mirovno pogodbo s Turčijo.

Ferid bej je dostavil, da je osnutek te mirovne pogodbe že sestavljen in da se nahaja v rokah M. Bombarda, francoskega delegata na konferenci v Lausanne, o katerem se glasi, kot zgoraj poročano, da je vzkliknil: — To je naravnost zločin, — ko je izvedel, da niso hoteli Turki podpisati mirovne pogodbe, katero so jim predložili zavezniki.

Ferid bej je rekel Ismid paši,

ZAROKA ITALJANSKE PRINCESINJE.

London, Anglija, 4. februarja. Princsinja Jolanda, najstarejša hčerka italijanskega kralja ter kraljice Helene, ki je hčer zamrlega črnogorskega kralja Nikite, se je zaročila s kapitanom in grofom Calvide Bergolom, — soglasno z nekim poročilom, ki je prišlo danes iz Rima.

Princsinja Jolanda so večkrat omenjali v diplomatskih krogih kot možno nevesto za vse mogoče prestolonaslednike. Čeprav je bila stara šele petnajst let, se je glasilo leta 1916, da je zaročena s princem iz Walesa in slična poročila so krožila tudi v zadnjem času, čeprav niso bila oficijelno potrjena.

Princsinja Jolanda predstavlja pravi jugoslovanski tip ter ne more zanikati svojega izvora.

ŠPANSKEMU ALFONZU JE ODKLENKALO.

Madrid, Španka, 4. febr. — Nemški pesnik Schiller pravi o španskem Don Carlosu: Die schoenen Tage von Aranjuez sind nun zu Ende. — Isto tudi lahko rečemo o sedanjem španskem kralju Alfonzu, ki ima odločno slabost za vesela mesta ter vesele ljudi. V sedanjih treznih časih niso narodi takega razpoloženja, da bi trpeli veseljačenja monarhov.

Njegov kabinet je ravnokar v tiral nameravano potovanje v Cannes, v južni Franciji, ter mu rekel, naj se lepo ustanovi na Španskem ter se briga za svoje poste. Zadnji vladajoči Burbone lahko smatra to za roko, ki piše na zid skrivnostne besede: Mene, Tekel, Ufarsim. — Ena omejitev avtoritete dovede od druge. Kraljevske predprave, ki so nekoč vključevale tudi pravico, da si smejo greti mrzle noge v grki krvi sužnjem in tlačanom, so postale sedaj prazne geste.

— Portugalska, Kitajska, Rusija, Nemčija in Avstrija: demokracija prihaja s pospešenimi koraki.

PREDSEDNIK PRED KONGRESOM.

Washington, D. C., 5. febr. — Predsednik Harding bo jutri nastopil pred kongresom ter se zaval za odobrenje pogodbe z Anglijo, tikajočo se angleškega vojnege dolga v Ameriki.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za celotni let	za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas naroda" izhaja vsaki dan izvenredno redno in praznikov. Dopolni hres podpisov in obvestil se ne priložujejo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane klicalne naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2276

FRANCIJA ZAMAN PROSI

Pariški uredniki ne mahajo danes več z ameriško zastavo. Uravnava angleškega dolga v Združenih državah, s poročano klavzulo o prednostnem narodu, je napolnila celo Francijo s trpkostjo. Vedno bolj narašča strah, da bomo pričeli iztirjavati nadaljnja plačila.

Francoski bik nas je informiral, da naj bi smatrali tisoče milijonov, izposojenih iz te dežele, moralno kot izdatke, napravljene za skupno stvar.

Pershing ni čul ničesar o "skupni stvari", ko so mu izročili vojni material, kupljen v Franciji C.O.D. Naši inženirji niso čuli ničesar o "skupni stvari", ko so zahtevali Francijo plačilo v gotovini za pravico poti za vojaške železnice. Ničesar se ni čulo o kaki "skupni stvari", ko so zahtevali Francozi ter tudi spravili v svoje žepe najemnino za ameriške dobavne baze.

"Journal" vprašuje, kako je mogoče ugotoviti denarne račune, ko ni nikdo mislil nato, da bi ugotovil krvni račun.

"L'Oeuvre" pa končno "spravi s poti iluzijo glede Združenih držav, ki bi nudile kak materialno pomoč evropskim narodom, žrtvam vojne."

Ne, nobenega računa niso ugotovili glede krvi. Vprašajte vdove in mater Amerike, kojih sinovi so držali St. Mihiel in Argone ter umirali v Bellau gozdu.

Nikake pomoči za narode, žrtve vojne! Naj odgovori Flandrija. Naj odgovore druge pokrajine, rešene opustošenja. Naj govore ženske in otroci, na iztoku in zapadu, po celem od sovraštva razoranem kontinentu, o ameriški usmiljenosti in radodarnosti.

Francozi so nam tudi povedali, da vlada svetu trda postava lastnega interesa in da ne sme biti vsled tega nikdo presenečen, če vzame Francija vse, kar ji pripada, čeprav ni ona sama uveljavila dotične postave.

Nekoč "rešitelji civilizacije", smo postali sedaj gra-bežljivi Shyloeki. In vse ostalo shylockstvo naj pade na naše grešne glave.

Ali pa je prinesel ameriški Shylock z bojnega polja domov v svoji turnistri šop kolonij? Ali je povečal svoje narodne meje v Versallesu? Ali je zahteval ta Shylock delež pri odkodnini, da olajša obdajanje svojega lastnega naroda? Ali je ta Shylock kedaj zahteval varnost za zavestniška posejila? Ne, mi smo dajali, dajali in zopet dajali.

Financirali smo svoje družabnike, prehranjali njih narode ter hiteli na pomoč onim, ki so bili potrebni, pri-lateljem in sovražnikom. Belgije in Avstrija, Sirija in Rusija in celo ogorčena Francija, — vse te dežele so živele od naše dobrotelosti in naša filantropija pokriva in obla-či še sedaj njih nagoto.

Mi pa se nismo borili ali dajali v namenu, da bi bila ena sila povišana nad drugo. Mi smo odklonili vsako so-udeležbo pri narodnostnih sovraštvih.

Borili smo se, da vrnemo svetu mir in poljem obilico; da preženemo despotizem ter napravimo kone brezobzornosti; da uveljavimo vseobčo harmonijo in varnost; da na-pravimo postavo in red za vladajoči sili tega tako slabo upravljanega sveta.

Shylock ne živi pod ameriškim zvezdnatim banderom. Poincare pa je Ruhru ter stresa celo civilizacijo, da iztisne vojne odkodnino iz žepa trmoglave Nemčije.

Mi nismo zahtevali od Francije, naj poravnava račune. Če pa bo še nadalje vzdržala največje stoječo armado, če bo ustajala pri svoji demoralizirajoči politiki, ki postavlja na glavo vse mednarodne kalkulacije, onemogoča dela pro-speritete, ki tlači mednarodne trge ter komaj zaceljene rane, potem nas bo samoobramba in nadaljnja "obramba civili-zacije" izpremenila v sitnejše upnike kot želimo biti.

Dopis.

Moon Run, Pa.

Zopet se je odprl grob med Slo-venci v tej naselbini. Prišla je smrt, ki je pretrgala nit življenja nam iskreno priljubljeni mladenki Ivanki Mihlič. Preminula je prav po kratki bolezni v najlepši dobi, v 20. letu. Dne 17. januarja je po-tožila, da se čuti bolna. 22. jan. smo jo poslali v bolnišnico. 28. jan. nam je za vedno zaspala in 30. jan. smo jo položili k večnemu

počitju z vsemi cerkvenimi obre-di ob 10. uri predpoldne na poko-pališče v Imperialu, Pa.

Ranjka je bila rojena v Dolenji vasi pri Rudniku. Pri meni je bila v službi kot pomočnica v prodajni dvi dve in pol leti, to je odtakrat, ko je prišla iz stare domovine. Da je bila jako priljubljena, se je iz-kazalo pri sprevodu. Naj v miru počiva, lahka ji bodi zemlja!

Frank Maček.

BETWEEN THE ACTS

Najboljša mala smodka, kar jih je bilo kdaj napravljenih.
V najbolj priročnem žepnem zavojčku, kar si morete misliti.

Ceneje 2¢ pri zavojčku

IZDELAVALCI
P. LORILLARD COMPANY
USTANOVILJENO 1766

Iz Slovenije.

Sodnijski izpit

sta napravarila Mirko Deteček in J. Kolšek, avskultanta pri okrožnem sodišču v Celju.

Iskrene pozdrave

pošiljajo rojakom slovenski fantje-Sokoli, služeči pri I. pešadijskem polku v Vranji. Zdravo! — Igo Žnidaršič, Albin Terčon, Bogdan Detela, Slavko Adamič, Joško Pleš in France Klevišar.

Pošne vesti s Štajerskega.

Pri pošti Gornja Radgona je od-pravljena nočna služba za brzojav in telefon.

S 1. januarjem 1923 so se ode-pili od pošte Radna ti-le kraji ob-šine Studence: Studence, Rovi-šče, Zavrtače, Hudobrezje, Brezo-vo, Križe, Prevolje, Arto, Ponikve, Gorenje in Dolenje Impolje, Go-renje in Dolenje Impolje, Impoljski graben, Dedna gora, Sv. Primož, Novo, Mala in Velika Hubanjica in Osredok. Z novim letom so se ti kraji priključili k pošti Sevnica. Ker spadajo vsi ti kraji v področje pomožne pošte Stude-nce, se je priključila tudi ta po-možna pošta k pošti Sevnici.

Smrtna kosa.

Iz Sv. Križa pri Kostanjevici poročajo, da so tam v soboto pred božičem položili k večnemu počit-ku občeznanega posestnika Aloj-zija Pisanskega. Vse svoje življe-nje je posvetil delu, svoji družini in občini. Sokol mu je postavil ob-mrtvaškem odru častno stražo in se pogreba udeležil korporativno, brežički Sokol pa po deputaciji. Pri sprevodu je tvorilo 6 gasilcev častno stražo. Dasi je bil delavnik, je bil pogreb veličasten in obim-stvo od blizu in daleč je pokazalo, kako zna ceniti težko nadomestljivega delavca. Čast taki zavedno-sti!

Iz Starega trga pri Črnomlju poročajo, da je na novega leta dan nenadoma preminul Mihael Radč, večletni župan starotroške občine. Njegova velika zasluga je, da je kot odbornik odbora za zvezo do-lenskih železnic iz Kočevja in Čr-nomlja znatno pripomogel, da je bila uzakonjena prepotrebna pro-ga Kočevje Stari trg — Vrbovsko. Pokojnik je užival vsled svojega značaja in svoje delavnosti splo-šen ugled in tudi pri svojih poli-tičnih nasprotnikih, kar pove naj-več. Bodi mu ohranjen spomin.

V Leskovcu pri Kriškem je pre-minula v 45. letu svoje dobe Ma-rija Stigar, soproga Franca Str-garja, posestnika v Leskovcu. Po-kojnica je bila zelo priljubljena

v vsej okolici zaradi svojega ra-dodarnega srca. Bila je vrla go-spodinja ter jako naklonjena na-prednim društvom in pa vneta agitatorica kmetijske misli. Bila je iz vrla napredne Volonskove rod-bine iz Šmarja pri Sevnici.

Visoka starost.

V Gradšah pri Lukovici je ne-davno umrl znani Fajdiga oče v visoki starosti 95 let. Kar je naj-bolj čudno: mož ni bil nikoli bolan. Pri vojaki je bil 14 let in nikdar v tem času na dopustu. Služil je pri sedemnajstem pešpol-ku. Pozneje je imel malo gostilno, kjer je svojim gostom rad pripo-vedoval o vojni z Italijani.

Slučaj, ki zahteva nujno od-pomoč.

"Kmetijski list" piše: V Kranjski gori se je ustrešil Anton Pulj-ko, ki je služil že 27 let pri finančni kontroli. Meseca oktobra pa je bil nenadoma prestavljen v Sbi-jo. Ker pa je bil bolan, je moral v ljubljansko bolnico, kjer je le-žal 21 dni. Medtem pa je bil vbi-šan iz staleža v Ljubljani, upa pa vpisan v stalež v Sbi. Posledica tega je bila, da je bil naenkrat brez plače in zato v obupnem stan-ju. Ker si nesrečni Puljko ni znal pomagati, je obupal in se ustrelil. Ne moremo mimo iti preko tega slučaja, kajti kakor Puljko je še več trpinov, ki morajo doli v juž-no Sbijo in pri slabi plači opravljati težko službo. Mnogi od teh imajo v Sloveniji svoje rodline in vsled pomanjkanja sredstev stra-da doma rodina, mož pa v službe-nem mestu. Take razmere se ne more trpeti. Če je že potrebno, da gredo naši ljudje v južno Sbijo, naj gredo, toda le pod pogojem, da gredo prostovoljno. Naj ne bo vlada v skrbeh, da bi ji zmanjka-lo ljudi, samo da bo pošteno delo tudi pošteno plačala. Stradat pa pač nihče neče iti v tujino. Sploh pa je treba nekaj ukreniti, da bo pomagan tem revežem, ki so ko-mandirani po raznih krajih južne Sbijske! Slučaj Puljko govori cele knjige, merodajni, zganite se!

Grizni se pritožujejo.

Iz Griž pri Celju pišejo "Jutru": Draginja se čuti na vseh koneih in krajih. Zaradi nizkih cen polj-skih pridelkov, zlasti hmelja, pri-hajajo kmetje v finančno krizo. Celó naš župnik se ravna po euri-ški borzi ter zvišuje najemnino za cerkvene klopi kar za 100 odstot-kov. Ta ukrep odganja ljudi od cerkve. Omnia ad maiorem dei gloriam! zaključuje dopisnik.

Peter Zgaga

Lausanska konferenca se je razbila. Značilno pri tem je, da so ob tej priliki Turki razbijali, ne pa Francozi in Angleži, kot je bila dosedaj navada.

Celovečani so nagnali Luden-dorffa z roparskim morilecem in grobokopom Nemčije.

Korošci sploh silno sovražijo vse, kar je z grobokopstvom v zvezi. Ta posel jim je predobro znan in znane so jim tudi posledice. Sami so namreč izkopali grob sebi s tem, da so glasovali pri ljudskem glasovanju za Av-strijo.

O te ženske!

Iz Downtowna mi poroča ro-jak, da nekateri slavniki pri slavnikih jako dobro zaslužijo, kljub temu, da ne poznajo dobro slavnikiarske obrti.

Šele na sobotni veselici se je videlo pravzaprav, koliko je slo-venskih deklet v New Yorku. Ena lepša od druge. Ena ponosnejša od druge, ena vdanjša od druge.

Nekje na Balkanu so imeli kmeta-modrijana. Bil je moder, sila moder, nekoč se je bil pa malo izpozabil, da so ga privedli pred krvavega sodnika, kateri mu je rekel, da se je izpozabil hudo.

Ker je bil pa sodnik usmiljen, in obtoženec velik modrijan, mu je rekel:

— Izpustim te, če mi odgovoriš na eno vprašanje. Samo na eno, da mi pravilno odgovoriš.

Modrijan se je vdal v božjo vo-ljo ter čakal usodepolnega vprašanja. Pa pravi sodnik:

— Koliko dlak ima moj konj na svoji koži?

To je težavno vprašanje še za tako velikega modrijana.

Modrijan se je pa odrezal re-koč:

— Osem hiljada petsto dvade-set in jednu.

— A kako ti to znaš? — vpraša sodnik ves začuden.

— Ovo, gospodin, sudac, ovo je več drugo vprašanje. Mi smo se samo za jedno vprašanje pogodili.

Ta pogovor sem bil vjel na so-botnem plesu. Fant in punca sta priplesala mimo mene.

Punca: — Nikar me tako ne tišči.

Fant: — Ali te boli?

Punca: — O ne. Ampak lahko bi kdo videl.

— A kako ti to znaš? — vpraša sodnik ves začuden.

— Ovo, gospodin, sudac, ovo je več drugo vprašanje. Mi smo se samo za jedno vprašanje pogodili.

— A kako ti to znaš? — vpraša sodnik ves začuden.

— Ovo, gospodin, sudac, ovo je več drugo vprašanje. Mi smo se samo za jedno vprašanje pogodili.

— A kako ti to znaš? — vpraša sodnik ves začuden.

— Ovo, gospodin, sudac, ovo je več drugo vprašanje. Mi smo se samo za jedno vprašanje pogodili.

— A kako ti to znaš? — vpraša sodnik ves začuden.

— Ovo, gospodin, sudac, ovo je več drugo vprašanje. Mi smo se samo za jedno vprašanje pogodili.

— A kako ti to znaš? — vpraša sodnik ves začuden.

— Ovo, gospodin, sudac, ovo je več drugo vprašanje. Mi smo se samo za jedno vprašanje pogodili.

— A kako ti to znaš? — vpraša sodnik ves začuden.

— Ovo, gospodin, sudac, ovo je več drugo vprašanje. Mi smo se samo za jedno vprašanje pogodili.

— A kako ti to znaš? — vpraša sodnik ves začuden.

— Ovo, gospodin, sudac, ovo je več drugo vprašanje. Mi smo se samo za jedno vprašanje pogodili.

— A kako ti to znaš? — vpraša sodnik ves začuden.

— Ovo, gospodin, sudac, ovo je več drugo vprašanje. Mi smo se samo za jedno vprašanje pogodili.

— A kako ti to znaš? — vpraša sodnik ves začuden.

— Ovo, gospodin, sudac, ovo je več drugo vprašanje. Mi smo se samo za jedno vprašanje pogodili.

Jugoslovanska

Katoli. Jednota

Ustanovljena l. 1898

Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik: RUDOLP PERDAN, 933 E. 18th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 108 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik nesplošnih smrtin: JOHN MOVERN, 418 — 15th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOE. V. GRAHEK, 648 N. Ohio Street, N. B., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON EBAŠNIK, Room 304 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grand Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHAR MLADIC, 1324 W. 15 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4823 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 450, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor.

VALENTIN PIRC, 740 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 638 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišniške splošne naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na obliži pristop. Kdor želijo postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se ga obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 5 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Gozdne železnice v Sloveniji, Bosni in Srbiji.

Iz Beograda javljajo: Ministrstvo za šume namerava naročiti večje količino materiala za goz-dne železnice, ki naj bi se zgradile v Sloveniji, Bosni ter v gozdnatih krajih Srbije.

Znižanje števila uradnikov.

Iz Beograda poročajo, da se je v ožjem odboru radikalne stran-ke, ki je sedaj na vladi, ob sode-lovanju vseh aktivnih ministrov govorilo tudi o redukciji uradni-stva in o tem bo razpravljala tudi vlada kot taka, da dobi zadeva služben podpis. Radikalni hočejo izvesti redukcijo uradništva, po-sebno v davkarijah, in motivirajo to s tem, da se več izda za davčne uradnike, kakor pa davki prinese-jo (!). Ta redukcija bi se imela izvršiti po vseh pokrajinah. "Ju-tru" k tej vesti dostavlja: Slo bo pač predvsem za partizansko (t. j. strankarsko) preganjanje neradi-kalskega uradništva.

Spomenik osvobođenja v Vrhu.

Na konferenciji dobrovoljcev, na-cionalistov, vojni invalidov, So-kolov in naseljenecv, ki se je vr-šila v božičnih praznikih, je bilo sklenjeno, da se v Vrhu zgradi v spomin osvobođenja in ujedinje-nja dom, v katerem bi se mogla nastaniti vsa nacionalna, kulturna in ekonomska društva v Vrhu.

Bivša črnogorska kraljica Milena ne pride v Beograd.

Pred kratkim se je poročalo, da se bivša črnogorska kraljica Mi-lena povrne iz Italije v Jugosla-vijo in se nastani v Beogradu. Se-daj pa poroča beogradska "Prav-da", da Milena ne pride v Beo-

grad, ker se temu protivi Plame-nac (črnogorski emigrant), kate-remu je naklonjena mlajša hčerka Ksenija. Tudi italjanske oblasti vplivajo na Mileno, da naj ostane v Italiji. Kakor znamo, ena Mi-leninih hčerk, Jelena, je sedanja italjanska kraljica.

Udruženje jugoslovanskih dija-kov v Monakovu (München).

se je osnovalo početkom zimske-ga semestra 1922—1923 z name-nom, da zastopa na visokih šolah in pri ostalih oblastih jugoslov-an-ske dijače, štiti njihove interese ter da obvešča kolege in intere-sente v domovini o razmerah in o možnosti študija na odrednih so-lah. Naslov udruženja: Südslawi-sche Studentenvereinigung, Mün-chen, Prannerstrasse 11/III.

ALI VESTE?

Ali veste, da si jugoslovanska vlada na vse naine prizadeva stopiti v ožji stik z Ameriko? To je korak v pravo smer ter bo medsebojne koristi tako za Amerikane kot za Jugoslovane. Ni je boljše in močnejše kombinacije kot je kombinacija med političsko in in industrijsko državo. Ali veste, da izdelujejo izdelovalci Helmar Turške cigarete iz prvovrstnega turškega to-baka?

Ali ste debeli? Samo poskušajte to.

Tisočeri debeli ljudje so postali tanki, sledi naročilo zdravilca, ki je pripravil Marmola Predpisno Tableto (Marmola Prescription Tablets) te nedokljive male univerzalne masti, pripravljene po slavnem Marmola Predpisu (Marmola Prescription Tableta) ne čakajte, ne čakajte. Poljube k lekarnarju, in za en dolar, toliko etane po vsem svetu, vam da zavoj teh tablet. Če hočete, sih na lahko tudi dobiti, ako pošljete to ceno na Marmola Compa-ny, 4612 Woodward Ave., Detroit, Mich. Hujšete stalno in lahko brez utrudljivega vedbanja, ali stradanja ter ne puščajo slabih učinkov.

Bivša črnogorska kraljica Milena ne pride v Beograd.

Pred kratkim se je poročalo, da se bivša črnogorska kraljica Mi-lena povrne iz Italije v Jugosla-vijo in se nastani v Beogradu. Se-daj pa poroča beogradska "Prav-da", da Milena ne pride v Beo-

grad, ker se temu protivi Plame-nac (črnogorski emigrant), kate-remu je naklonjena mlajša hčerka Ksenija. Tudi italjanske oblasti vplivajo na Mileno, da naj ostane v Italiji. Kakor znamo, ena Mi-leninih hčerk, Jelena, je sedanja italjanska kraljica.

Udruženje jugoslovanskih dija-kov v Monakovu (München).

se je osnovalo početkom zimske-ga semestra 1922—1923 z name-nom, da zastopa na visokih šolah in pri ostalih oblastih jugoslov-an-ske dijače, štiti njihove interese ter da obvešča kolege in intere-sente v domovini o razmerah in o možnosti študija na odrednih so-lah. Naslov udruženja: Südslawi-sche Studentenvereinigung, Mün-chen, Prannerstrasse 11/III.

ALI VESTE?

Ali veste, da si jugoslovanska vlada na vse naine prizadeva stopiti v ožji stik z Ameriko? To je korak v pravo smer ter bo medsebojne koristi tako za Amerikane kot za Jugoslovane. Ni je boljše in močnejše kombinacije kot je kombinacija med političsko in in industrijsko državo. Ali veste, da izdelujejo izdelovalci Helmar Turške cigarete iz prvovrstnega turškega to-baka?

Ali ste debeli? Samo poskušajte to.

Tisočeri debeli ljudje so postali tanki, sledi naročilo zdravilca, ki je pripravil Marmola Predpisno Tableto (Marmola Prescription Tablets) te nedokljive male univerzalne masti, pripravljene po slavnem Marmola Predpisu (Marmola Prescription Tableta) ne čakajte, ne čakajte. Poljube k lekarnarju, in za en dolar, toliko etane po vsem svetu, vam da zavoj teh tablet. Če hočete, sih na lahko tudi dobiti, ako pošljete to ceno na Marmola Compa-ny, 4612 Woodward Ave., Detroit, Mich. Hujšete stalno in lahko brez utrudljivega vedbanja, ali stradanja ter ne puščajo slabih učinkov.

Bivša črnogorska kraljica Milena ne pride v Beograd.

Pred kratkim se je poročalo, da se bivša črnogorska kraljica Mi-lena povrne iz Italije v Jugosla-vijo in se nastani v Beogradu. Se-daj pa poroča beogradska "Prav-da", da Milena ne pride v Beo-

grad, ker se temu protivi Plame-nac (črnogorski emigrant), kate-remu je naklonjena mlajša hčerka Ksenija. Tudi italjanske oblasti vplivajo na Mileno, da naj ostane v Italiji. Kakor znamo, ena Mi-leninih hčerk, Jelena, je sedanja italjanska kraljica.

Udruženje jugoslovanskih dija-kov v Monakovu (München).

se je osnovalo početkom zimske-ga semestra 1922—1923 z name-nom, da zastopa na visokih šolah in pri ostalih oblastih jugoslov-an-ske dijače, štiti njihove interese ter da obvešča kolege in intere-sente v domovini o razmerah in o možnosti študija na odrednih so-lah. Naslov udruženja: Südslawi-sche Studentenvereinigung, Mün-chen, Prannerstrasse 11/III.

ALI VESTE?

Zanimivosti o premogu.

V šestnajstem stoletju so tedaj znanstveniki bili mnenja, da je padala z neba smola, iz katere je nastala današnja nafta. Če je po kakem slučaju taka smola prišla pod velike plasti zemlje, se je izpremenila po mnenju tedanjih učenjakov pod ogromnim pritiskom — v premog! Še dvesto let pozneje so bili mnogi prepričani, da je premog prav za prav navadna plast zemlje, ki je samo napojena s petrolejem. Istodobno so bili drugi mnenja, da je premog nastal iz neke vrste drevesja, ki je raslo pod zemljo, a se ni moglo preriniti skozi debele plasti zemlje in se je tako moglo ohraniti do današnje dobe. Še drugi so bili mnenja, da je premog produkt vulkanskih izmečkov. Še pred 100 leti so mnogi resni ljudje prištevali premog med rudnino.

Konec 18. stoletja se je polagoma začela uvidevati verjetnost, da je premog rastlinskega izvora. V podrobnosti se je razvila teorija o izpremembi šote v rjavi premog, a rjavega v črni premog, iz katerega bi končno imel nastati antracit. Tako se je do današnjega dne vzdržala teza: 1. da so demant, grafit in razne vrste premoga samo imenovane alotropne modifikacije elementov ogljika; 2. da posamezne vrste moga nastajajo polagoma z izpreminjanjem ene v drugo.

Pogljemo! Brezdvomno je, da je del premoga, rjavega in črnega, res nastal iz rastlin. Ravno tako gotovo pa je tudi, da se nahajajo tudi vrste premoga, ki so nastale iz praživali. Vsakdo si lahko predstavlja, da se nahaja tudi vrsta premoga, ki je nastala s kombiniranim okamenjenjem rastlin iz pradedne dobe in omenjenih praživali, ki so se, na kakršen si bodi način, skupno petrificirale in dale ono, kar nazivamo danes premog. Po tem, da bi že neka vrsta premoga nastala pretežno po okamenjevanju rastlin, ki so nekaj živele na zemlji, pokazujejo one še več ali manj sledov svoje rastlinske strukture, a kemična sestava odgovarja derivatom, nastalih iz celuloze, lignina, smole in voska. Če pa je kak premog živalkega izvora, sestavljen je — v kemičnem oziru — v glavnem iz pretvorjenih masti in beljakovin. Umevno je, da v takem premogu mora biti sorazmerno več dušikovih spojin, kakor v premogu rastlinskega vira. Vse to je pridobitev najnovejših raziskav.

Razvidno je torej, da katera koli vrsta premoga ni samo enostavno sestavljena iz elementarnega ogljika, marveč da je morebiti vsaka vrsta premoga čisto individualno sestavljena kemična spojina, katero je treba izkoristiti čisto po njenih sestavinah. Tako prihajamo do pojma, da nam vsak premog, pa tudi šota, predstavlja izredno dragoceno sirovino. Marsikomu bo najbrž jasno, koliko je došel tudi pri nas brez efekta pogorelo premoga, ki bi se mogel koristneje uporabiti.

Današnja tedenska izkoriščanja vseh vrst premoga leži za tem, da se na podlagi točnega kemičnega analitičnega raziskavanja najde za vsako vrsto oni način predelave, ki omogoči najpripravnejšo predelavo. Razen tega smo v položaju, da sam potek predelavanja za gotovo vrsto premoga uravnavamo tako, da izdelujemo, ne produkte, ki so nam najbolj potrebni. Razen tega si olajšamo tudi življenje, ker nas, kakor vsaj upamo, v bližnji bodočnosti ne bo dušil gosti smrdljivi dim premoga po večjih mestih.

A kako dosežemo to? Ako le količjak mogoče, treba bo ves premog pretvoriti najprej do gotove meje v plin, katran in koks. Sam plin daje čist in zelo vroč plamen in nam v vsakem slučaju služi boljše gorivo, če pokurimo čist premog. Tudi koks je mnogo dragocenejše gorivo kakor sirovi premog, ker ne daje samo večje žarečnosti, nego tudi ne razvija ne prijetnega dima, a to je oni ideal, po katerem hrepeni ne samo vsaka gospodinja, ampak tudi vsi to-

varnarji. O važnosti katrana ni treba niti govoriti.

V zadnjih desetletjih pa se je našel tudi način koristnega predelavanja rjavega premoga. Iz njega se proizvaja istotako plin, sicer manjše relativne kalorične vrednosti, kakor je plin, ki ga pridobimo iz dobrega črnega premoga, — vendar boljši, kakor je sam rjavi premog. A poleg tega plina se dobiva tudi zemeljski vosek, iz katerega se s prečiščevanjem pridobiva beli cerezin. Pridobivamo pa pri tem tudi gotova olja, ki nam služijo za maž.

Vse to predelavanje premoga se vrši v glavnem pri temperaturi nad 800 stopinj Celzija. V zadnjih letih, zlasti v dobi svetovne vojne, se je mnogo delalo na tem, da se izkoristi premog tudi pri nižjih temperaturah — največ do 500 stopinj Celzija. Rezultati obetajo veliko bodočnost, ker bomo s takim predelavanjem lahko dobivali tudi vse one kemične spojine, ki smo jih doslej našli le v petroleju.

Velike važnosti je dejstvo, da bomo odslej mogli proizvajati neodvisno od katerekoli države sveta, ves potrebiti petrolej in druga olja za mazanje in za kurjavo.

Ljudje — dvoživke.

"The Illustrated London News" prinaša poročilo nekega angleškega častnika o afrikanskem ljudskem plemenu, ki živi na otokih v Rudolfovem jezeru. Prvi belokožec, ki je videl te zamorce, je bil leta 1888, neki madžarski grof Samuel Telecki. Napisal je knjigo o njih. Kasneje jih je omenil tudi lovec slonov, neki — Neuman.

Te zamorce so med tem skoraj iztrebili. Njih otoki so se namreč večinoma združili s kopno zemljo, ker se je voda umaknila v tla. — Zato so jih sosedni rodovi lahko napadali in pobijali. Potnik Stigand je poročal leta 1910, da so ti zamorci že malone izginili, in le majhne ostanke so zdaj še našli na dveh peščenih otokih blizu gore Kukul. Zovejo se El Molo, kar prevaja grof Telecki s besedami "bedni vrangi". — Boljšega imena zanje res ni. Danes jih živi baje le še sedemdeset. — Iz nekdanjega plemena stotisočev jih je le še sedemdeset! — "Vlada" jih slepi glavar Albertai. Svoja bivališča si napravljajo sami iz palmovih vej, ki jih ostraga vetra in žgočih solnčnih žarkov le slabo ščitijo. Iz debela palm si delajo tudi sirove plave. Z njimi se vozijo po jezeru in ribarijo s sulicami ali z grobinimi mrežami. Ker jedo skoraj izključno le ribe in pijejo jezersko vodo, ki je polna sode, in ker se ženijo le med seboj, so dočela degenerirani. Propadli so po telesu in duhu. Večinoma imajo noge deformirane in popolnoma pohabljenе. Življenje tega rodu je skoraj dvoživsko. Dalj nego eno uro namoč ne vzdrže na kopnem. Petem morajo v vodo, ker drugače jim otečejo ustnice in jim krvave. Njihov jezik je hamitskega izvora, govore pa vsi tudi v dolini Nila razbirjeni sumburski jezik. Mladina se noče več učiti prvotnega jezika, ker ji zadošča sumburski. Še nekaj desetletij, in El Molo izgine s sveta.

VLACHOV

ŽELODČNA GRENČICA

Dela jo in spravlja v steklenice v ZADRU (Dalmacija) od leta 1861

ROMANO VLAHOV

Naprodaj po vseh lekarnah, delikatesah in grocerijah.

Edini agenti na Zadrinski drave.

V. LANGMANN, Inc.

97-99 Sixth Ave., New York, N. Y.

DAJTE SVOJEMU DETETU JASNO PRILIKO ZA ŽIVLJENJE

Vaše dete ni odločevalo glede svojega prihoda na ta svet. Vi ste ga dobavili, in sedaj mu morate dati jasno priliko za življenje.

Bodoče življenje vašega deteta in zdravje odvisita od hrane in zaštite, ki mu jo daste tekom prvega leta njegovega življenja.

Narava je določila, naj se otroka hrani s maternim mlekom. Kljub temu pa ne more vsaka mati hraniti svojega otroka z naravnim proizvodom. V takem slučaju je treba nadomestka s steklenico. Eagle Mleko je čisto, redilno, lahko prebavljivo, pripravno za takojšnjo uporabo potom razredčenja s čisto, vrelo vodo. Priporočajo ga zdravniki po celi deželi kot najboljšo nadomestilo za materno mleko.

Če ne veste, kako uporabljati Eagle Mleko za vaše dete, izpolnite kupon na tem oglasu, pošljite ga nam, in dobili boste brezplačna navodila v vašem lastnem jeziku, kako ga uporabljati.

THE BORDEN COMPANY
Borden Building, New York

KUPON

Označite, kakšno pojasnilo želite

NAVODILA ZA HRANJENJE KNJIGA O OTROCIH

IME

NASLOV

Slovenian

Zagonetno, toda resnično.

Razporoke.

(Nadaljevanje.)

Neki človek, po imenu Hoard, je kupil od nekega Piperja farmo, pri kateri naj bi bil Piper sorodalež za čas svojega življenja v slučaju, da bi ne zapustil nikakih zakonitih potomcev. Hoard je pregovoril neko žensko, da se je poročila s Piperjem. Rekel ji je, da je Piper bogat in da bo otrok, ki bi izšel iz tega zakona, podedoval celo posestvo. Otok se je res rodil in po smrti starišev je tožil Hoarda, da pride v posest farme. Tožba je bila odložena v smislu tožitelja.

Eden najbolj zanimivih slučajev, kar jih je prišlo na vrsto pred newyorškimi sodišči, se je tikel tožbe nekega belega moškega, ki se je poročil z neko belo žensko, potem ko mu je slednja izjavila, da je oče njenega nerodnega otroka. Po poroki je zagledalo dete luč sveta in izkazalo se je, da je brez dvoma napol črnega pokolenja.

V nekem drugem slučaju se je oženil neki možki z žensko, s katero je preje dalj časa skupaj živela in ki mu je sporočila, da je postala v njegovi odsotnosti mati njegovega otroka. Pozneje pa je našel, da ni dete, katero so mu predstavili kot njegovo, sploh dete dotične ženske, temveč da si ga je nabavila v namenu, da napoti njega, da se poroči s njo.

Če misli kdo, da povzroča ločitev zakona boleti, mu ni treba drugega kot iti v sodišče in prebrati se bo o boljsem. Treba je izbrati le najbolj zanimive slučaje enega samega dneva. V Reno, Nevada, predstavlja ločevanje zakonov dobičkanosno industrijo in v Chicago, s svojimi deset tisoč ločitvami zakonov vsako leto, ne zaostaja daleč za rekordom New Yorka.

Izberimo si naslednja poročila iz Chicago:

— Neki mož je trdil, da je njegova boljša polovica kriva, da je postal njegov mirni dom približnišče psov iz cele okolice. Valed tega je tudi prisiljen živeti pravcato pasje življenje.

Neka ženska je obdolžila svojega moža, da jo je pretepel z dolgim kosom mila. Palica bi se ji najbrž zdela manj ostudno orožje.

Neka nadaljna ženska se je pritožila, da je ni mož v dolgih letih zakonskega življenja niti enkrat poljubil. Raditega je zahtevala ločitev zakona.

Neki dr. Carlos Mendel, španski violinist, je dopustil, da se je razbila njegova zakonska sreča ob bradi. Njegova žena, znana plesalka, je izpovedala pred sodiščem:

— Njegova brada je uničila mojo zakonsko srečo. Ženske se ji niso mogle ustavičiti in gojenje te brade je stalo velike svote.

Brada je napravila mojega moža tako nečimurnim, da noče več delati.

Sodišče je izrekle ločitev zakona.

Edvard Junior Hand, mlad borzizanec, je bil skrajno nepreviden. Svoji boljši polovici je pripovedoval preveč povesti o ribolovu. Pogosto je odšel na ekspedicijo, izostal več dni in ko se je vrnil, je pripovedoval, kaj vse je ujel. Pripovedoval pa je le o ribah, katere je ujel, ne pa o morskih deklicah. Nekega dne se je napotil na ribolov v fraku.

Sedaj mi ni več treba izmisliti si povesti o robovih.

Pred dvesto in tridesetimi leti je proklela neka stara čarovnica na nekem bojnem polju nekega viteškega grofa. S krohotora je vzkliknila, da ne bo nobena ženska njegove družine nikdar rodila otrok in da se bodo vsi možki te družine nesrečno poročili. Kljub temu pa obstaja ta družina še do današnjega dne in Clifford Dalrymple, neki portretni slikar, je baje potomec te družine. Njegova žena pa je navedla v svoji tožbi za ločitev zakona prokletstvo one čarovnice ter izjavila, da jo je njen mož ob neki priliki vrgel v polno bano. Tudi njej so dovolili ločitev zakona.

Neka Mrs. Virginia Milner Thorne je trdila pred sodiščem, da je bil njen mož tekom štirih let zakonskega življenja neprestano pijan. Sedaj je brez žene in mu treba z neprestano pijanostjo pozabiti kratko pijanost, ki ga je prevzela, ko se je poročil s svojo ženo.

(Konec jutri.)

Kleptomanija.

Kleptomanija je bolezen. Bolnik krade, ne da bi se zavedal, da ravna zločinsko. Kleptomanija se pojavlja včasih pri umobolnikih ali slaboumnikih, včasih tudi pri bolnem zase pri sicer povsem zdravem človeku. V tem primeru je največkrat podedovan duševni defekt. Kleptomani si privajajo tuje reči brez koristolovstva; ukradene reči le zbirajo in kupičijo, ali pa jih mečejo proč.

"Prager Tagblatt" poroča o nekem zanimivem kleptomanu. Eleganten gospod sive brade je srečal dvanaestletno deklico. — Ti si lepa deklica, — je dejal. — Tu imaš. — In izročil ji je prstan. Doma so roditelji videli, da je prstan zlat s smaragdno. Oče je inseriral poziv, naj se oglasi gospod, ki ji je dal prstan. Toda oglašil se ni nihče. Isti elegantni gospod je ustavil berača. — Tu imate, — mu je dejal in mu dal zlate gumbce za manšete. — Zlati so, — je rekel gospod in odšel.

Lani v oktobru so istega gospoda zasledili v neki trgovini. — kjer je spravil zrelo in glavniče v žep, ne da bi jih plačal. Ko so ga prijeli, se ni ustrašil, nego popolnoma mirno vrnil vse ter povedal svoje ime. Trgovci je pozval redarja, ki je gospoda preiskal. Pri njem je našel cel kup malenkosti, ki so bile vse ukradene. Gospod je bil inženjer. Pred sednik mu je dejal, da se ne spominja, da bi bil komu kaj ukradel. Vse plačuje, in le podarja, kar ima. Dve priči pa sta izpovedali, da sta videli inženjerja, kako je spretno in tajno kradel kakor tat. Toženčeva hči pa je povedala, da je njen oče bolan ter je predložila uradno zdravniško izpovedilo, da ima oče kleptomanijo. Sodišče ga je zato vsake krivde oprostilo.

Propadanje morale v Rusiji.

Na zadnjem vserskem kongresu je bilo, kakor poroča časopisje, ugotovljeno, da se v vseh ruskih mestih bavi štirideset odstotkov žensk s prostitucijo. Od mladenk do 16. leta se jih bavi 60 odstotkov s prostitucijo.

Pracej debel sneg

je zapadel pred novim letom na Stajerskem, zlasti na Pohorju in v mariborski okolici. Tudi na Zagrebški gori je upadel debel sneg.

BOXES
of
10
or
20

IZBERITE HELMAR

KADILCI, ki cenijo kakovost, izberejo HELMAR, kajti one zadovolje okus največjega izbirčnega.

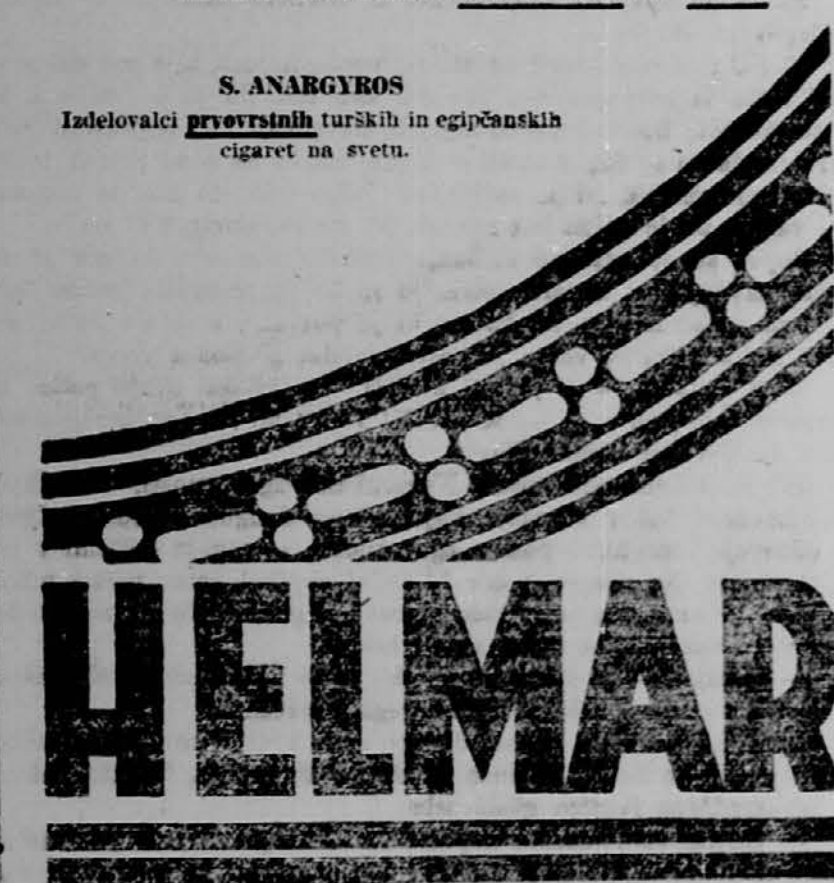
Turški tobak je najmilejši in najboljši tobak za cigarete. — HELMAR vsebuje kakovost. V navadnih cigaretah je množina.

HELMAR so v lepenkastih skatljah, da se ne lomijo in kruse.

ZAPOMNITE SI ŠKATLJO IN IME.

S. ANAGYROS

Izdelovalci prvovrstnih turških in egiptanskih cigaret na svetu.

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.
EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
SPECIALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moje stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam za zdravim nad 25 let in imam skušnje v vseh boleznih in kar znam slovensko, zato vas moram popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezen, da vas odpravim in vrnem moč in zdravje. Škoda 25 let sem sridel posebno skušnje pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma odpravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej, jaz odpravim zastrupljeno kri, masirajo in masirajo po telesu, bolniki v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane; oslabljen živčni in bolezn v mehkužnih ledicah, jetrah, želodcu, rmenico revmatizem, katar; zlate žile, naduha itd. Uredne ure: V ponedeljek: arado tri petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 9. dopoldne do 5. sredo; v nedeljah iz pramih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA". ADVERTISE IN "GLAS NARODA".

Influenca

napada ljudi z veliko naglieo. Hud prehlad, bolečine v glavi, hrbtu in stegnih, okorele mišice, mrzlica in splošna potrtost je nekaj njenih znamenj. Kaj storiti? Ostanite v postelji oziroma doma, dokler traja bolezen ter jemljite

SEVEROV TABLETE ZOPER PREHLAD IN GRIPU

Ravnajte se po navodilih na zavojčku. Cena 30 centov.

Ker so dihani organi skoraj vedno prizadeti, je pametno, da imate doma pri rokah

SEVEROV BALZAM ZOPER KAŠELJ.

Cena 25 in 50 centov.

Grlo je večkrat uneto in rdeče, toda jako bo pomagalo, če uporabljate

SEVEROV ANTISEPSOL

za grgranje grla ali izpiranje nosa. To sredstvo obdrži dihalna čista in prosta bacilov. Cena 35 centov.

Zgoraj navedena zdravila prodajajo v lekarnah. Vedno vprašajte za "Severova" in ne vzemite drugih.

W. F. SEVERA CO., - CEDAR RAPIDS, IOWA

SKARAMUŠ

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" poslovenil G. P.

17

(Nadaljevanje.)

— Ta milijon privilegiranih jaha po dušah in telesih štiri in dvajsetih milijonov zaničevanja vredne kanalice, ki obstaja in živi le v njih zabavo. Gorje onemu, ki dvigne svoj glas v protest in imenu človečanstva proti še večjemu uporabljanju ter zlorabi. Pri poveljaval sem vam o človeku, ki je bil umorjen brez usmiljenja ter hladne krvi, ker je storil to. Vaše lastne oči so bile priče umora nekoga nadaljnjega tukaj in poskušenege atentata na moje lastno življenje.

— Med temi in pravico, ki bi se morala zavzeti za preganjanje, pa stoji kraljevi poročnik. Taki namestniki niso orodja pravice, temveč zidovi, katere se je zgradilo v varstvo privilegijev in zlorabe, kakorhitro prekorajajo že itak prevelike predprave.

— Vi dobro veste, da se ne bodo umaknili niti za en inč; da se bodo upirali izvolitvi Tretjega stanu, ki bi imel tako volilno silo, da potisne na stran vse te privilegije, da prisili privilegirane podvreči se pravični enakosti pred postavo, da jih prisili izročiti potrebni denar, da se reši to državo bankerota potom pravičnega obdačenja privilegiranih.

— Rajše se upirajo celo kraljevemu povelju kot da bi se udali na tak način.

Pri tem se je spomnil fraze, katere se je poslužil Vilmoren prejšnji dan in kateri ni pripisoval nikake važnosti v času, ko je bila izgovorjena. Poslušal pa se je te fraze sedaj.

— Ko delajo to, izpodkopavajo sami temelje prestola. Ti beda, ki ne morejo spoznati, da bodo prvi sami zdrobljeni, če bi se porušil prestol, ker mu stoji najbližje.

Velikanski krik je odobril to izjavo. Andre-Louis je stal ter zrl nekaj trenutkov ironično na ljudsko množico. Nato pa je zamahnil z roko v znamenje, da hoče nadaljevati in nastala je tišina, ki je kazala, kako jih je znal pridobiti zase. V glasu, s katerim je govoril on, je spoznal vsakdo svoj lastni glas, ki je končno dal izraza mislim, ki so se podile mesece in mogoče leta neurejeno po priprostitih možganih ljudi.

Prišel je govoriti, bolj mirno, in ironični smehljaj ni izginil z njegovega obraza.

— Ko sem se poslovil od M. de Lesdiguièresa, sem mu dal svaro, vzetjo iz naravoslovja. Povedal sem mu, da so se volkovi, ki so se posamič potikali po džungljah, naveličali biti neprestan plen tigre in da so se organizirali v črede, nakar so sami pričeli loviti tigra. Lesdiguières mi je zaničljivo odgovoril, da me ne razume. Vaš razum pa je boljši kot njegov. Vi me razumete, kaj ne?

Zopet se je oglašilo kričanje ljudske množice, katero je že pričel navdajati z nevarno strastjo in ki je postajala vedno bolj zrela za vsako nasilje, na katero bi jo pozval. Če se mu že ni posrečilo boj z mlino na veter, je postal vendar gospodar vetra.

— K palači! — so pričeli kričati ter vihteli svoje palice in sempatni tudi kak meč. — K palači! Dol z M. de Lesdiguièresom! Smrt kraljevemu namestniku!

Bil je res gospodar vetra. Nevtrni dar zgovornosti, — nikjer tako nevaren kot v Franciji, kajti nikjer drugod se čustva ljudi ne odzovejo tako hitro pozivu zgovornosti, — mu je potisnil v roke to oblast. Na njegov poziv bi sedaj zapihal veter preko mlina na veter, v katerega se je sam zamaž zaganjal. To pa ni bil del njegovega načrta, kot bomo videli takoj.

— Čakajte, — je vzkliknil. — Ali je to bedno orodje zločinskega sistema vredno vašega plemenitega ogorčenja?

Upal je, da bodo te besede sporočili kraljevemu namestniku. Misli je, da bo dobro za dušo M. de Lesdiguièresa, če izve enkrat za nerazredno resnico glede sebe.

— Sistem sam morate napasti ter strmoglaviti, ne pa orodja, bedno naprudenega kot je ta. Prenagljenost pa bo pokvarila vse. Predvsem pa, otroci moji, nikakega nasilja.

Otroci moji! Če bi ga mogel čuti njegov boter!

— Vi ste že pogosto videli posledice prenatrženosti nasilja drugod na Bretonskem. Čuli ste o takih posledicah tudi iz drugih delov Francije. Nasilje z vaše strani pa bo izzvalo nasilje z njih strani. Z veseljem bodo pozdravili priliko, da uveljavijo svoje nadgospodstvo s trdnimi oprjemom kot kdaj poprej. Poslali bodo proti vam vojske. Gledali boste v bajonete najetih čet. Ne provokirajte tega, prosim vas. Če se izročite jim v roke, ne nudite jim pretveze, katero bi z veseljem pozdravili, da vas zdrobe v blato.

Nekaj časa je vladal molk. Nato pa je bilo čuti več glasov.

— In kaj drugega? Kaj drugega?

— To vam hočem povedati, — jim je odgovoril. — Bogastvo in moč Bretonske se nahaja v Nantes, buržujskem mestu ter enem najbolj bogatih v celi deželi. To bogastvo je posledica enerģije buržuazije ter znoja navadnega naroda. V Nantes se je pričelo to gibanje in posledica tega je bila, da je izdal kralj povelje, s katerim se je razpustilo Stanove kot so bili organizirani dosedaj, — povelje, kateremu se upirajo vsi oni, kojih sila temelji na privilegijev in zlorabi. Informirajmo Nantes glede resničnega položaja in tukaj naj nikdo ne stori ničesar, dokler ne bo govoril Nantes. Nantes ima silo, katere nimamo mi tukaj v Rennes in s to silo po zmagal, kot smo že enkrat videli. Naj izvede to silo še enkrat in dokler ne bo storil tega, mirujte tukaj v Rennes. Zmagadi boste koncem konca.

Hitro kot je skočil na improvizirani oder, je tudi skočil z njega. Rekel je vse, kar bi bil mogel reči njegov mrtvi prijatelj, v katerega imenu je govoril. Ljudje pa niso hoteli, da bi izginil na tak način. Vihar odobravanja je polnil ozračje. Znal je vzbuditi njih čustvovanja. Ljudje so drhteli od strasti, s katerimi jih je navdal ter od upanj, katere je spravil na površje njegov govor.

Nekako ducat dijakov ga je ujele, ko je skočil dol ter ga dvignilo na ramena, da so ga zopet videli vsi navzoči.

Delikatni Le Chapelier se je prirnil do njega, žarečih lic in blestečih se oči.

— Dedko moj, — mu je rekel, — zanetili ste požar, ki bo zaviral preko cele Francije.

Nato pa je dal dijakom ostro povelje.

— V literarno zbornico, — takoj, — je rekel. — Posvetovati se moramo takoj o odredbah, katere je treba uveljaviti in na mestu moramo poslati delagata v Nantes, da izroči našim tamošnjim prijateljem poslanico naroda iz Rennes.

Množica se je umaknila ter napravila pot, gaz, skozi katero so ponesli dijaki junaka dneva. On je mahal z rokama ter jih pozival, naj gredo domov ter čakajo tam potrpežljivo na to, kar bo kmalu sledilo.

(Dalje prihodnj.)

350 letnica smrti Matije Gubca.

Dne 15. februarja leta 1573. se je zgodilo, da je bil v Zagrebu na Markovem trgu na razdeljenem železnem prestolu za kmetov. — Amerikanski sodniki so prve vrste. — Sodijo po svoji pameti in vesti, po okoliščinah ter gledajo na življenje 2 višine filozofskega humorja. Zato nahajamo v londonskih novinah čisto razsodbe, polne dobronamernosti in humorja, ki bi kje drugje izzvale začudenje in proteste, a Angleži jih odobravajo. Nedavno je nekdo zaklical angleškemu policajcu, da je krava. Policaj je tožil. Londonski sodnik je razsodil, da "krava" ni psovka, kajti krava je koristna domača žival velike vrednosti, — rediteljica človeštva, zlasti mladine. Le omejen predsodek je, — smatrati kravo za nekaj grdega, nerodnega.

V Brooklynu je bila neka mlada gospa aretirana, ker je šla v hlačah po ulici in je pušila. Tožena je bila nedostojnega vedenja in pohujšanja. Sodnik Amerikane pa jo je oprostil. Čemu so hlače nedostojne? Saj jih nosijo vsi moški! In tudi ženske jih nosijo, samo ne vidijo se. Moška noša ne more biti pohujšljiva, čeprav jo obleče ženska. Lahko da je ženska v moških hlačah smešna. — Toda njena stvar je, če se hoče sama smešiti. Vsakomur je dovoljeno, da se blamira, a nikomur ne sme biti zabranjeno, da se blamiraneu smeje. Tudi moški smejo nositi ženska krila. Saj jih nosijo Japonci in skoraj vsi orientalski narodi. Noša je stvar podnebja, narodnosti in okusa. In čemu bi bilo pušenje pohujšljivo? Saj pušijo vsi moški in tudi ogromno število žensk. — Po vseh salonih, doma in v gostilnah pušijo dame. Zakaj ne bi smele pušiti na ulici? Ali je to komu škodljivo, ali je nemoralno? Trditi kaj takega, bi bilo pač le omejevanje ženske človeške in državljanske enakopravnosti. — S predsodki treba pomesti; kar je moem prav, mora biti tudi ženskam dovoljeno.

Ni še dokončano delo, ki ga je pričel Matija Gubec. Kmetstva osamosvojitve je šele v povojih, bojno golo Matije Gubca je šele izkopano. Prehoditi bo treba še dolgo in mukopolno pot, predno bo izvojseno to, za kar je bil mučen Matija Gubec, za kar je dal glavo Vilka Gregorcu, za kar je bil nečloveško kaznovan Ivan Pasanec in za kar se je boril Ivan Mogaić.

Zato kliče "Kmetijski list": — Kmetisko ljudstvo Slovenije! Dan svojega največjega ponižanja je bil 15. februar leta 1573, delaj in skrb, da postane dan tvoje muge! Le v kmetiski slogi je mogoča zmaga Stare pravde!

Zato ne pozabi nikdar in nikoli pomoljnjega sporočila Matije Gubca, ki ga je tako mojstrsko spenil naš pesnik Anton Askere v svojem neumrjočem ciklu "Stara Pravda".

In ko preberete te pesmi, ko bo pod vplivom bajne lepote Askerevih verzov čisto preprosto vaše srce, tedaj se spomnite na Gubceva testament, ki ga je izgovoril tik pred svojo smrtjo in ga izpolnite. In ta testament se glasi:

Kot kralj dnes prvič gledam vas — zadnjič slišite moj glas!... Vse narod kronan si z menom, v kraljevo venčan zdaj častjo. O naš veliki petek sam!... Kdaj vzkrusne Stara pravda nam? Za njó duh moj vas spremlja v bran! — pomnite današnji dan!

In — pomnite današnji dan!

Novi znaki za neuniformirane javne straže.

Pokrajinska uprava za Slovenijo je izdala nove znake za neuniformirane javne straže. Novi znak je 8 cm visok in 6 cm širok, na vnanjo stran izbočen, podolgačast, obel s štitom iz medi. V sredi ščitka se nahaja državni grb, ob strani je 1 cm širok napis in sicer na levi v cirilici "Javna straža", na desni pa v latinici "Javna straža"; grb in napis sta na vnanjo stran izbočena. Znak je nositi vidno na levi strani. Raba doslej veljavnih znakov je z dnem 1. februarja tekočega leta ukinjena.

Poskusen samomor v pijanosti.

Pri Sv. Barbari v Slovenskih gorah si je posestnik Knechtl z britvijo prerezal vrat. Grozen čin je izvršil v pijanosti. Knechtl je smrtnonevarno poškodovan. Prepeljali so ga v mariborsko bolnico.

ALI VESTE?

Ali veste, da je v Združenih državah se vedno par naših starih slovenskih priseljencev, ki so potovali v to deželo petdeset ali še več dni po morju? Vsi presenečeni poslušajo mlade sorjake, ter se skoraj ne dajo prepričati, da so sednji potovalci komaj deset dni. Ali veste, da je turški tobak najboljši tobak za cigarete in da so Helmar napravljene iz 100% čistega turškega tobaka.

ŽIVITE DOLGO.

Počitite se 10 do 30 let mlajše.

Zoper zaprtje, kiseli želodec, slaba jetra, za izboljšanje krvi je Bolgarski Krav. Čaj najboljši zdravilo. Vzemite ga trikrat pred potikom ter prazen želodec. Prodajajo ga vsi lekarnarji ali po pošti zavarovano 1 velik druzinski zavej \$1.25, ali 3 zavoji \$3.15 ali 6 zavojev \$5.25. Navedb Marvel Products Company, 9 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

Trasiranje nove železnice proge na Dolenskem.

Trasiranje proge Kočevje-Severin-Vrbovsko, Črnomelj-Vrbovsko ter St. Janž-Sernica je poverjeno inženjerju Kavčiču, ki je že izvršil trasiranje proge Ormož-Murška Sobota. Ker ima inženjer Kavčič vse potrebne aparate za trasiranje v rokah, se je pričelo a trasiranjem že januarja.

Trasiranje nove železnice proge na Dolenskem.

Trasiranje proge Kočevje-Severin-Vrbovsko, Črnomelj-Vrbovsko ter St. Janž-Sernica je poverjeno inženjerju Kavčiču, ki je že izvršil trasiranje proge Ormož-Murška Sobota. Ker ima inženjer Kavčič vse potrebne aparate za trasiranje v rokah, se je pričelo a trasiranjem že januarja.

Trasiranje nove železnice proge na Dolenskem.

Trasiranje proge Kočevje-Severin-Vrbovsko, Črnomelj-Vrbovsko ter St. Janž-Sernica je poverjeno inženjerju Kavčiču, ki je že izvršil trasiranje proge Ormož-Murška Sobota. Ker ima inženjer Kavčič vse potrebne aparate za trasiranje v rokah, se je pričelo a trasiranjem že januarja.

Trasiranje nove železnice proge na Dolenskem.

Salomonski sodniki.

Je dvoje vrst sodnikov: Eni sodijo po življenjskih izkušnjah in jim prilagode zakon; drugi življenje ignorirajo in se oklepajo le mrzlih paragrafov. — Amerikanski sodniki so prve vrste. — Sodijo po svoji pameti in vesti, po okoliščinah ter gledajo na življenje 2 višine filozofskega humorja. Zato nahajamo v londonskih novinah čisto razsodbe, polne dobronamernosti in humorja, ki bi kje drugje izzvale začudenje in proteste, a Angleži jih odobravajo. Nedavno je nekdo zaklical angleškemu policajcu, da je krava. Policaj je tožil. Londonski sodnik je razsodil, da "krava" ni psovka, kajti krava je koristna domača žival velike vrednosti, — rediteljica človeštva, zlasti mladine. Le omejen predsodek je, — smatrati kravo za nekaj grdega, nerodnega.

V Brooklynu je bila neka mlada gospa aretirana, ker je šla v hlačah po ulici in je pušila. Tožena je bila nedostojnega vedenja in pohujšanja. Sodnik Amerikane pa jo je oprostil. Čemu so hlače nedostojne? Saj jih nosijo vsi moški! In tudi ženske jih nosijo, samo ne vidijo se. Moška noša ne more biti pohujšljiva, čeprav jo obleče ženska. Lahko da je ženska v moških hlačah smešna. — Toda njena stvar je, če se hoče sama smešiti. Vsakomur je dovoljeno, da se blamira, a nikomur ne sme biti zabranjeno, da se blamiraneu smeje. Tudi moški smejo nositi ženska krila. Saj jih nosijo Japonci in skoraj vsi orientalski narodi. Noša je stvar podnebja, narodnosti in okusa. In čemu bi bilo pušenje pohujšljivo? Saj pušijo vsi moški in tudi ogromno število žensk. — Po vseh salonih, doma in v gostilnah pušijo dame. Zakaj ne bi smele pušiti na ulici? Ali je to komu škodljivo, ali je nemoralno? Trditi kaj takega, bi bilo pač le omejevanje ženske človeške in državljanske enakopravnosti. — S predsodki treba pomesti; kar je moem prav, mora biti tudi ženskam dovoljeno.

Ni še dokončano delo, ki ga je pričel Matija Gubec. Kmetstva osamosvojitve je šele v povojih, bojno golo Matije Gubca je šele izkopano. Prehoditi bo treba še dolgo in mukopolno pot, predno bo izvojseno to, za kar je bil mučen Matija Gubec, za kar je dal glavo Vilka Gregorcu, za kar je bil nečloveško kaznovan Ivan Pasanec in za kar se je boril Ivan Mogaić.

Zato kliče "Kmetijski list": — Kmetisko ljudstvo Slovenije! Dan svojega največjega ponižanja je bil 15. februar leta 1573, delaj in skrb, da postane dan tvoje muge! Le v kmetiski slogi je mogoča zmaga Stare pravde!

Zato ne pozabi nikdar in nikoli pomoljnjega sporočila Matije Gubca, ki ga je tako mojstrsko spenil naš pesnik Anton Askere v svojem neumrjočem ciklu "Stara Pravda".

In ko preberete te pesmi, ko bo pod vplivom bajne lepote Askerevih verzov čisto preprosto vaše srce, tedaj se spomnite na Gubceva testament, ki ga je izgovoril tik pred svojo smrtjo in ga izpolnite. In ta testament se glasi:

Kot kralj dnes prvič gledam vas — zadnjič slišite moj glas!... Vse narod kronan si z menom, v kraljevo venčan zdaj častjo. O naš veliki petek sam!... Kdaj vzkrusne Stara pravda nam? Za njó duh moj vas spremlja v bran! — pomnite današnji dan!

In — pomnite današnji dan!

Novi znaki za neuniformirane javne straže.

Pokrajinska uprava za Slovenijo je izdala nove znake za neuniformirane javne straže. Novi znak je 8 cm visok in 6 cm širok, na vnanjo stran izbočen, podolgačast, obel s štitom iz medi. V sredi ščitka se nahaja državni grb, ob strani je 1 cm širok napis in sicer na levi v cirilici "Javna straža", na desni pa v latinici "Javna straža"; grb in napis sta na vnanjo stran izbočena. Znak je nositi vidno na levi strani. Raba doslej veljavnih znakov je z dnem 1. februarja tekočega leta ukinjena.

Poskusen samomor v pijanosti.

Pri Sv. Barbari v Slovenskih gorah si je posestnik Knechtl z britvijo prerezal vrat. Grozen čin je izvršil v pijanosti. Knechtl je smrtnonevarno poškodovan. Prepeljali so ga v mariborsko bolnico.

ALI VESTE?

Ali veste, da je v Združenih državah se vedno par naših starih slovenskih priseljencev, ki so potovali v to deželo petdeset ali še več dni po morju? Vsi presenečeni poslušajo mlade sorjake, ter se skoraj ne dajo prepričati, da so sednji potovalci komaj deset dni. Ali veste, da je turški tobak najboljši tobak za cigarete in da so Helmar napravljene iz 100% čistega turškega tobaka.

ŽIVITE DOLGO.

Počitite se 10 do 30 let mlajše.

Zoper zaprtje, kiseli želodec, slaba jetra, za izboljšanje krvi je Bolgarski Krav. Čaj najboljši zdravilo. Vzemite ga trikrat pred potikom ter prazen želodec. Prodajajo ga vsi lekarnarji ali po pošti zavarovano 1 velik druzinski zavej \$1.25, ali 3 zavoji \$3.15 ali 6 zavojev \$5.25. Navedb Marvel Products Company, 9 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

Trasiranje nove železnice proge na Dolenskem.

Trasiranje proge Kočevje-Severin-Vrbovsko, Črnomelj-Vrbovsko ter St. Janž-Sernica je poverjeno inženjerju Kavčiču, ki je že izvršil trasiranje proge Ormož-Murška Sobota. Ker ima inženjer Kavčič vse potrebne aparate za trasiranje v rokah, se je pričelo a trasiranjem že januarja.

Trasiranje nove železnice proge na Dolenskem.

Trasiranje proge Kočevje-Severin-Vrbovsko, Črnomelj-Vrbovsko ter St. Janž-Sernica je poverjeno inženjerju Kavčiču, ki je že izvršil trasiranje proge Ormož-Murška Sobota. Ker ima inženjer Kavčič vse potrebne aparate za trasiranje v rokah, se je pričelo a trasiranjem že januarja.

Trasiranje nove železnice proge na Dolenskem.

Trasiranje proge Kočevje-Severin-Vrbovsko, Črnomelj-Vrbovsko ter St. Janž-Sernica je poverjeno inženjerju Kavčiču, ki je že izvršil trasiranje proge Ormož-Murška Sobota. Ker ima inženjer Kavčič vse potrebne aparate za trasiranje v rokah, se je pričelo a trasiranjem že januarja.

Trasiranje nove železnice proge na Dolenskem.

ROYAL MAIL

UDOBNO FOTOVANJE V EVROPO
Parniki z enim razredom.
Slavna "O" parnika "ORBITA" in "ORDUNA", sedaj izpremenjena v eno razredno in tretje kabinska parnika, nudita izvanredno udobnost za Hamburg.
Najboljša in najhitrejša na drugi razred \$120 za pot.
Prihodnja na tretji razred \$120 za pot.
Dva izborna nova parnika "ORCA" in "OHIO", ki imate 1. 2. in 3. razred: stopita spomladi v evropsko službo.
ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY
SANDERSON & SON, INC. AGENTS
30 Broadway, N. Y. ali lokalni agentje.

VABILO NA VESELICO, ki jo priredi društvo "Gorenjec" št. 104 SSPZ, v Chicagu, Ill., na pustno nedeljo dne 11. februarja v Mozart dvorani, 1538 Clybourn Ave., blizu Halsted St. Začetek ob 2. uri popoldne. Vstopnina 35¢ za osebo. Za vsestransko točno in dobro postrežbo bo skrbel veselilni odbor.
Joe Stim, tajnik društva.

IŠČEM DVA KOVAČA, ki znata konje kovati in kar je gozdnega orodja popravljati. Plača 60¢ na uro, 10 ur dnevno delo. Katerega veseli, naj pride in se ogleda pri: Joe Logar, Camp Big Run, Slaty Fork, W. Va.; ali pa pri: Pulp Paper Co., Cass, W. Va.

Kdo mi more povedati, kje se nahaja moj oče JOHN PETRIČ? Doma je iz Žirov. Pred tremi leti je bil v Clevelandu, Ohio, 5603 Carry Street. Ako on sam ta oglas čita, naj se oglasi svojemu sinu, oziroma naj poroča drugemu, kateri ga pozna, ako še živi. — Clemens Petrič, 5078 Emerson Ave., St. Louis, Mo. (6-7-2)

DR. KOLER
638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik. Specialist v Pittsburghu. Zastupljenje krvi zdravim s glasovitim 60¢ ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate možgane ali mehurčke po telesu v grlu: izpadanje las: bolečine v kosteh, pridite in izčistite vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bolezen nalez.

Vse moške bolezni zdravim po okrajšani metodi. Kakor hitro opazite, da vam prebije zdravje ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom zopet povrnil. Hidrosolo ali vodno kilo ozdravim v 36 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročajo bolečine v križu in vrbu in včasih pri puščanju urine, ozdravim v 24 urah. Revmazem, trzavice, bolečine: otekline, erizeme, akrofle in druge kožne bolezni, ki nastanejo včas nečiste krvi, ozdravim v kratkem času in ni potrebno ležati. Uradne ure: Ob delavniku od 9 do 5. Ob nedeljah od 9 do 2.

NAZNAČILO.
Rojakom v Chicagu, Ill., pripomočmo rojaka

JOSEPH BLISHA, ki je pooblaščen zastopnik v vseh poslih, ki so v zvezi z našim podjetjem.

Uprava "Glas Naroda".

Kaj vam koristi vaše dnevno delo, ako vas dnevno ne prinese nekoliko bližje onemu času, ko boste lahko uživali udobnost neodvisnosti?

Pričnite štediti sedaj - da boste neodvisni po dolgih letih težkega dela.

Vaši prihranki so najsigurnejše naložbi pri nas, ter se obrestujejo po

4%

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street New York City

Člani zastopništva Jadranske banke.

Člani zastopništva Jadranske banke.

Člani zastopništva Jadranske banke.

Člani zastopništva Jadranske banke.

Člani zastopništva Jadranske banke.

Člani zastopništva Jadranske banke.

Člani zastopništva Jadranske banke.

Člani zastopništva Jadranske banke.

Člani zastopništva Jadranske banke.

Člani zastopništva Jadranske banke.

Člani zastopništva Jadranske banke.

Člani zastopništva Jadranske banke.

Člani zastopništva Jadranske banke.

Člani zastopništva Jadranske banke.

Člani zastopništva Jadranske banke.

Člani zastopništva Jadranske banke.

Člani zastopništva Jadranske banke.

Člani zastopništva Jadranske banke.

Člani zastopništva Jadranske banke.

Člani zastopništva Jadranske banke.

Člani zastopništva Jadranske banke.

Člani zastopništva Jadranske banke.

Člani zastopništva Jadranske banke.

Člani zastopništva Jadranske banke.

Člani zastopništva Jadranske banke.

Kretanje parnikov - Shipping News

7. februarja: President Garfield, Cherbourg; Ameri- ca, Genoa.
8. februarja: Colombo, Genoa; Manchuria, Cherbourg in Hamburg; Wustenburg, Cherbourg in Hamburg; Thuringia, Hamburg.
10. februarja: Olympia, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Finland, Cherbourg in Antwerp; Noordam, Boulogne in Rotterdam.
13. februarja: Canopic, Cherbourg in Bremen.
14. februarja: Pres. Adams, Cherbourg; Hannover, Bremen.
16. februarja: Mount Carroll, Cherbourg in Hamburg; Rochambeau, Havre.
17. februarja: Pres. Arthur, Cherbourg in Bremen; Giulio Cesare, Genoa; New Amsterdam, Boulogne in Rotterdam; Samand, Cherbourg.
20. februarja: Berengaria, Cherbourg.
21. februarja: France, Havre; Saxonia, Cherbourg in Hamburg; Orduna, Cherbourg in Hamburg; Pres. Monroe, Cherbourg.
22. februarja: Mongolia, Cherbourg in Hamburg; Han- no, Cherbourg in Hamburg; Rouillon, Havre.
24. februarja: Volendam, Boulogne in Rotterdam; Finland, Cherbourg; Pres. Fillmore, Cherbourg in Bremen.
26. februarja: Conte Rosso, Genoa; Pres. Van Buren, Cherbourg; Seiditz, Bremen.
1. marca: Mount Clinton, Hamburg; Minnehaha, Cherbourg in Hamburg.
3. marca: Pres. Harding, Bremen in Cherbourg; Ryndam, Boulogne in Rotterdam; Kroon- land, Cherbourg in Antwerp.
ZNIŽANE CENE iz NEW YORKA v TRST (preko Genova)
Najboljša in najkrajša pot po Sredozem- skem morju z našimi veličastnimi parniki, America 7. febr. 21. marca \$70.00 GIULIO CESARE 17. febr. \$84.00 in \$60.00 davka.
Udobne kabine tretj